

**YERLİ MALİ TEBLİĞİNE İLİŞKİN
TÜSİAD GÖRÜŞ ve DEĞERLENDİRMELERİ**

TÜSİAD SANAYİ ve TARIM POLİTİKALARI KOMİSYONU

11 Ağustos 2014

TS/SSB/2014-033

TÜSİAD GENEL DEĞERLENDİRMELERİ:

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan Yerli Malı Tebliği Taslağı, özel hükümleri bulunan yerli ürünleri tanımlarken “orta ve yüksek teknolojili” ürünler tanımını kullanmaktadır. Bu tanım, 4734 sayılı Kanuna da paraleldir. Ancak, yine Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı tarafından hazırlanmış olan NACE koduna göre ürün teknoloji sınıflandırmasında “orta” ve “yüksek” teknolojili ürünlerin yanı sıra, “orta-yüksek” teknolojili ürün sınıflandırması da bulunmaktadır. Görüşe sunulmakta olan Yerli Malı Tebliği’nde, orta-yüksek teknolojili ürünlerin, yüksek teknolojili ürünlerin bir alt kırılımı olduğunun ve bu nedenle yüksek teknolojili ürünlerin sahip olacağı avantajlardan faydalanacağını belirtmesi, metnin netliği ve uygulamada yaşanabilecek zorlukların önlenmesi açısından büyük önem taşımaktadır.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:	AÇIKLAMA (Önerinin gerekçesi)	ÖNERİ
YERLİ MALI TEBLİĞ TASLAĞI		
(SGM 2014/)		
BİRİNCİ BÖLÜM		
Amaç, Kapsam, Dayanak, Tanımlar		
Amaç ve kapsam		
MADDE 1 – (1) Bu Tebliğin amacı, 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu kapsamında fiyat avantajı uygulanacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunun belirlenmesi ve belgelendirilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.		
Dayanak		

MADDE 2 – (1) Bu Tebliğ, 19/02/2014 tarihli ve 6518 sayılı Kanunun 51 inci maddesi ile değiştirilen 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 63 üncü maddesinin (d) fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.		
Tanımlar		
MADDE 3 – (1) Bu Tebliğde geçen;		
a) Bakanlık: Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,		
b) TOBB: Türkiye Odalar ve Borsalar Birliğini,		
c) TESK: Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonunu,		
d) İdare: İhaleyi yapan 4734 sayılı Kamu İhale Kanununa kapsamındaki kurum ve kuruluşlarını,		
e) Oda: Ticaret ve sanayi odası, ticaret odası, sanayi odası ve deniz ticaret odası, esnaf ve sanatkârlar odasını		
f) Borsa: Ticaret borsalarını,		
g) Yerli Malı Belgesi:4734 sayılı Kamu İhale Kanununa göre yapılacak mal alımı ihalelerinde istekliler tarafından teklif edilen malın yerli malı olduğunu gösteren belgeyi,		
ifade eder.		
İKİNCİ BÖLÜM		

Yerli Malı, Yerli Katkı Oranı, Yerli Malı Belgesi		
Yerli Malı		
MADDE 4- (1) Sanayi ürünlerinin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için;		
a) Bakanlık tarafından düzenlenen Sanayi Sicil Belgesine sahip firmalar tarafından üretilmesi ve Sanayi Sicil Belgesi üzerinde yer alan üretim konusu içeriğinde yer alması,		
b) Tamamen Türkiye’de üretilen veya elde edilen ürünler ile üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması,		
c) Ürünün yerli katkı oranının en az %51 olması,		
d) Bakanlık tarafından belirlenen ve Kamu İhale Kurumu’na ilan edilen orta ve yüksek teknolojlili ürünlerde ürünün yerli katkı oranının en az %35 olması,	Orta, orta-yüksek ve yüksek teknoloji ürün listesinde bulunan ürünlere genel bir yerli katkı oranı verilmesi, her sektör ve ürün grubunun spesifik özelliklerinin göz ardı edilmesine sebep olabilecek ve yerli mallarına arzu edilen rekabet avantajını veremeyebilecektir. Örneğin, nihai mamulün maliyet hesaplamasında dikkate alınan işçilik ve enerji giderleri nedeniyle pek çok sektörde yerli hammadde oranı sadece bu giderlere bağlı olarak %35’lere kadar yükselecek, bu fiili durum da yerli hammadde	Bu maddenin, orta, orta-yüksek ve yüksek teknolojlili ürün listesindeki her ayrı ürün grubu için hazırlanacak olan yerli katkı paylarını belirtilen bir Ek hazırlanarak, bu maddenin söz konusu Ek’e atıfta bulunacak şekilde değiştirilmesi, veya yerli katkı oranının sadece (c) bendinde belirtildiği gibi en az %51 şeklinde tutulacak şekilde değiştirilmesi önerilmektedir.

	<p>kullanımı maliyetinin değerlendirilmesine gerek bırakmayacaktır. Nihayetinde, asli amaç olan yerli hammadde kullanımının tercih edilmesi gayretlerine yeterli katkıyı da sağlamayacaktır.</p> <p>Bu nedenle, söz konusu listede bulunan her ürünün ülkemizde var olan üretim altyapısı göz önünde bulundurularak yerli katkı oranının ürün ve/veya grupları bazında ayrı ayrı belirlenmesinin büyük önem taşıdığı düşünülmektedir.</p> <p>Her ürün grubu için ayrı yerli katkı paylarının belirlenmesinin teknik olarak uygulanmasının mümkün olmayacağı değerlendiriliyor ise, ülkemiz ekonomisi için son derece önemli olan ara hammaddelerde yerli kullanımının etkili bir şekilde teşvikini sağlamak amacıyla yerli katkı oranının sadece (c) bendinde belirtildiği gibi en az %51 şeklinde tutulması önerilmektedir.</p> <p>Üretim sürecindeki yerli katkı paylarının yanı sıra, özgün üretim için zaruri olan fikri ve sınai mülkiyet haklarının yerli üreticiye ait olmasının da yerli malı payı oranına ilave katkıda bulunan ek bir kriter olarak değerlendirilebileceği de düşünülmektedir.</p>	
şartları aranır.		
(2) Gıda (sanayi ürünü sayılanlar hariç) ve tarımsal ürünlerin yerli malı olarak kabul edilebilmesi için;		
a) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığınca düzenlenen İşletme		

Kayıt veya Onay Belgesine sahip üreticiler tarafından üretilmesi,		
b) Üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması,		
c) Tarım ürünleri için Çiftçi Kayıt Sistemi (ÇKS) Belgesi veya Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının ilgili Kayıt Belgesine (Örtüaltı Kayıt Sistemi ve benzeri) sahip firmalar tarafından üretilmesi,		
şartları aranır.		
(3) Türkiye’de toplanan bitkisel ürünler, Türkiye’de doğan ve yetiştirilen canlı hayvanlar ve bunlardan elde edilen ürünler, Türkiye’de yetiştirilen ve avlanan su ürünleri yerli malı kabul edilir. Bunların dışındaki ham tarım, hayvancılık ve su ürünleri, tümüyle Türkiye’de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.		
(4) Türkiye’de çıkarılan madenler ve madencilik ürünleri ile birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarda belirtilen ürünler dışında kalan veya bu kategorilerin hiçbirine girmeyen diğer ürünler; tümüyle Türkiye’de üretilmesi veya üretim sürecinin önemli bir aşamasının ve ekonomik yönden gerekli		

görülen en son esaslı işçilik ve eylemin Türkiye’de yapılmış olması şartıyla yerli malı kabul edilir.		
(5) Serbest bölgeler mevzuatı ile gümrük mevzuatı göz önünde bulundurularak, yerli malı kriterlerine ilişkin bu Tebliğde yer alan gerekli şartların sağlanması kaydıyla serbest bölgede faaliyet gösteren firmaların ürettikleri ürünler yerli malı kabul edilir.		
<u>Ek Fıkra (6):</u>		<u>Elektrik enerjisi üreten santrallerin yerli kaynak olan yenilenebilir enerji kaynakları ile üretilmiş oldukları elektrik enerjisi yerli malı kabul edilir.</u>
Yerli katkı oranı		
MADDE 5- (1) Yerli katkı oranı hesabı aşağıdaki formüle uygun olarak üretici tarafından hesaplanır ve onaylanarak bir taahhütname ekinde “Yerli Malı Belgesi”ni düzenleyen olan Odaya/Borsaya teslim edilir.		
Yerli Katkı Oranı = $\left(\frac{\text{Nihai Ürün Maliyet Tutarı(TL)} - \text{İthal Girdi Tutarı(TL)}}{\text{Nihai Ürün Birim Maliyet Tutarı(TL)}} \right) \times 100$	İşbu maddede belirtilen formülde belirtilen tutarların daha anlaşılır olabilmesi için “Nihai Ürün Maliyet Tutarı”nın “Nihai Ürün Birim Maliyet Tutarı” olarak, “İthal Girdi Tutarı”nın “Birim Nihai Üründeki İthal Girdi Tutarı” olarak değiştirilmesinin uygun olacağı görüşünderiz. Ayrıca, formülün önemli bir faktörü olan “Nihai Ürün Maliyet Tutarı”nın nasıl hesaplanacağına açıklık getirilmelidir. Bu yolla, firmalarca yapılacak hesaplamaların aynı yolla yapılması ve doğru sonuçların elde edilmesi mümkün olabilecektir.	$\left(\frac{\text{Nihai Ürün Birim Maliyet Tutarı(TL)} - \text{Birim Nihai Üründeki İthal Girdi Tutarı(TL)}}{\text{Nihai Ürün Birim Maliyet Tutarı(TL)}} \right)$ <p>Madde 3 Tanımlar kısmında “Nihai Ürün Maliyet Tutarı”nın tanımlar kısmında açıklanması gerekli görülmektedir.</p>

(2) Yerli katkı oranı, ilgili Oda/Borsa tarafından doğruluğu kontrol edilerek “Yerli Malı Belgesi”ne derç edilir.	Oda/Borsa tarafından yapılacağı belirtilen “Kontrol” işleminin detaylarına ver verilmelidir.	Oda/Borsa tarafından yapılacağı belirtilen “Kontrol” işleminin detaylarına ver verilmelidir.
(3) Nihai ürün maliyetinin hesaplanmasında aşağıdaki maliyetler dikkate alınır:	5inci Maddenin 1inci fıkrasındaki değişikliğe paralel olarak 3üncü fıkraya “birim” ifadesinin eklenmesi önerilmektedir.	Nihai ürün birim maliyetinin hesaplanmasında aşağıdaki maliyetler dikkate alınır:
a) Ar-Ge/ürün geliştirme(yurtdışına ait know how, patent, lisans maliyetleri hariç)		
b) Kullanılan malzeme(hammadde, yarı mamul, mamul)		
c) İşçilik (montaj ve parça üretimi)	İşbu maddeye “işletme”, “bakım” kalemlerinin eklenmesinin uygun olacağı görüşüdeyiz.	İşçilik (montaj, işletme, bakım ve parça üretimi)
d) Genel Giderler (Enerji/amortisman/faiz giderleri/navlun/kira vb.)	İşbu maddeye “altyapı ve ütilite kullanımı”, kaleminin eklenmesinin uygun olacağı görüşüdeyiz.	Genel Giderler (Enerji/ altyapı ve ütilite kullanımı /amortisman/faiz giderleri/navlun/kira vb.)
(4) Üçüncü fıkrada sayılan girdilerden ithal olanlar “ithal girdi tutarı”nın hesaplanmasında kullanılır.	Bu maddenin atıfta bulunmakta olduğu (c) ve (d) bentlerindeki kalemlerin yerli veya ithal olarak nasıl tanımlanacağı net olarak belirlenmesi, uygulamada yaşanabilecek (örneğin bordrolu yabancı işçiler, yurtdışından sağlanmış finansmanın faizi, vb.) sorunların önüne geçilmesi açısından önem taşımaktadır.	
(5) İthal girdi tutarının hesaplamasında, ithal girdinin fabrikaya teslim fiyatı ve girdinin teslim tarihindeki döviz satış kuru dikkate alınır.		
Yerli malı belgesi		
MADDE 6- (1) Yerli Malı Belgesi, üreticinin kayıtlı olduğu TOBB veya		

TESK'e bağlı Oda/Borsa tarafından düzenlenir.		
(2) Yerli Malı Belgesi için standart form kullanılır.		
Yerli Malı Belgesi standart formunda en az aşağıdaki bilgiler bulunur:		
a) Belgenin veriliş ve geçerlilik tarihi, numarası,		
b) Üreticinin unvanı, iletişim bilgileri (işyeri adresi, telefon, faks numaraları, e-posta adresi),		
c) Sanayi Sicil Numarası, Ticaret Sicil Numarası/Esnaf Sicil Numarası ve Oda/Borsa Sicil Numarası,		
d) Kapasite raporu tarihi, numarası ve geçerlilik tarihi,		
e) Ürün adı, ürünün özelliğine göre varsa marka adı, modeli, seri numarası, cinsi,		
f) 5 inci maddenin 2 inci fıkrasında sayılan belgelere ilişkin tarih, sayı ve geçerlilik tarihi bilgileri,		
g) Yerli katkı oranı,		
h) Müstahsil makbuzu ve maden ruhsatının adı, tarih ve numarası,		
i) Belgeyi düzenleyen Oda/Borsanın adı ve mührü, imzalayanın adı ve soyadı,		
j) Belgelendirme kriterlerine ilişkin diğer bilgi ve belgeler.		
(3) Yerli Malı Belgesi standart formu TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın		

uygun görüşü alınarak belirlenir.		
(4) Yerli Malı Belgesi'nin geçerlilik süresi düzenlenme tarihinden itibaren bir yıldır.		
(5) Yerli Malı Belgeleri, TOBB ve TESK tarafından hazırlanan ve web üzerinden erişim sağlanabilen bir veri tabanında tutulur.		
(6) Yerli Malı Belgelerine ilişkin bilgiler TOBB ve TESK tarafından periyodik olarak Bakanlığa sunulur.		
ÜÇÜNCÜ BÖLÜM		
Uygulamaya İlişkin Diğer Hususular		
Belgelendirme		
MADDE 7- (1) Bu Tebliğe uygun olarak yapılacak belgelendirme işlemlerine ilişkin usul ve esaslar, TOBB ve TESK tarafından Bakanlığın görüşü alınarak belirlenir. Yerli katkı oranının hesaplanmasında hangi belgelerin esas alınacağı bu usul ve esaslarda belirtilir.		
(2) Üretici dışındaki istekliler tarafından teklif edilen mallar için kullanılmak üzere; üretici "Yerli Malı Belgesi"ni orijinaline uygun olarak çoğaltarak ürün ile birlikte piyasaya sunabilir. Ancak bu şekilde ibraz edilen belgenin tanzim edildiği TOBB veya TESK' e bağlı Oda/Borsa tarafından geçerliliğinin tasdik edilmesi gerekir.		
(3) Bir üreticinin yurtdışında üretim yapması/yaptırması veya yurtiçinde kendi		

adına ve markasıyla bir başka üreticiye üretim yaptırması durumunda, ürettirdiği ürünler için üreticiye Yerli Malı Belgesi düzenlenmez.		
(4) Yerli Malı Belgesi talep edilen ürünün Tebliğin 5 inci maddesinde sayılan yerli malı koşullarını taşıyıp taşımadığı konusunda tereddüt olması halinde ilgili Oda/Borsa tarafından görevlendirilen ekspertiz marifetiyle tespit yapılır.		
(5) Her ürün için ayrı ayrı belge verilebileceği gibi, birden fazla ürün için de Yerli Malı Belgesi düzenlenebilir. Bu durumda her bir ürün ile ilgili bilgiler Yerli Malı Belgesinde yer alır.		
(6) TOBB veya TESK'e bağlı Oda/Borsa tarafından; Yerli Malı Belgesi'nin düzenlenmesinden sonra kriterlerin korunup korunmadığına yönelik üretici bazında ara kontroller yapılır. Yerli Malına ilişkin kriterlerin korunmadığı tespit edilirse Yerli Malı Belgesi iptal edilir.		
Sorumluluk		
MADDE 8- (1) Yerli Malı Belgesi'nin sahibi ile bu belgeyi düzenleyen TOBB veya TESK'e bağlı Oda/Borsa ve belgeyi İdareye sunan istekliler belgedeki bilgilerin doğruluğundan 4734 sayılı Kanunun ilgili hükümleri çerçevesinde sorumludurlar.		
GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kamu İhale Genel Tebliği kapsamında TOBB veya TESK'e bağlı Oda/Borsa tarafından düzenlenen Yerli		

Malı Belgeleri 31/12/2014 tarihine kadar geçerlidir.		
Yürürlük		
MADDE 9- (1) Bu Tebliğ yayımı tarihinde yürürlüğe girer.		
Yürütme		
MADDE 10- (1) Bu Tebliğ hükümlerini Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanı yürütür.		